

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
N I Z A M N A M Թ S I
П О Л О Ж Е Н И Е

ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ-ԱՐՏԽՈՐԿՐԴԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОЧНОЙ АЗИИ
и Дальнего Востока
С С С Р

371
4-21

ՀՐԾ.ՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ ԼՈՒՍԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏ. ՎՍՐԶՈՒԹՅԱՆ

ՅԵՐԵՎԱՆ

1934թ.

35-01
12759
371
4-21

1 MAR 2010

Գրչտարներ բոլոր յերկրների, միացեք

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Տարրական, Միջնակարգ յեվ վոչ լրիվ միջնակարգ դպրոցների, ԲՈՒՀ-երի, սեխնիկումների, բանձակների յեվ հիմնարկների յուսաւիասավորների ու մանկավարժական ցանցի ուսանողության ուսումնա-արտադրական խորհրդակցությունների.

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОЧНОУЧЕНИЯ
Лингвистический институт
СССР

ՀՐԾՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ ԼՈՒՍԱՇԵՒԻ ԿԵՆՏ. ՎԱՐԶՈՒԹՅԱՆ

ՅԵՐԵՎԱՆ

1984 թ.

17 MAY 2013

45.572

ՈՒՍՈՒՄՆԱ—ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒՅՑՈՒՆՆԵՐԸ ՍՈՑԻԱԼԻԶՄԻ
ԿԱՌՈՒՑՈՒՄՆ ԱՊԱՀՈՎՈՂ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՎՈՐ ԼԾԱԿՆԵՐԻՑՆ ԵՆ.

Ստեղծագործական նախաձեռնություն լայն ծավալումը, ուսուցչություն և դպրոցի մյուս աշխատողների մասսայական ներգրավումը սոցմրցման ու հարվածայնության մեջ, պահանջում են արհկողմակերպությունից այնպիսի ձևեր, վորոնք լավագույն ձևով կոնկրետ արտադրական մատերալի հիման վրա կազմակերպչորեն կամրապնդեն լուսֆրոնտի մասսաների վերելքը:

Դպրոցի մասին Համկոմկուսի Կենտկեմի վորոշումներում առաջադրված խնդիրների լուծման կապակցությամբ ուսումնա—արտադրական խորհրդակցությունների դերն ու նշանակությունը աճում է ելավելի ուժեղ թափով:

Ուսումնա—արտադրական խորհրդակցությունները դպրոցի աշխատողների նախաձեռնությունը պետք է ուղղեն կուսակցության և կառավարության դպրոցի մասին ունեցած վորոշումների ամենաարագ կենսագործմանը:

Ուսումնա — արտադրական խորհրդակցությունների աշխատանքի ամենահիմնական բովանդակությունը հանդիսանում է՝ սոցիալիստական մրցման ու հարվածայնության ծավալումը և զրա հիման վրա, ուսուցիչների ու դպրոցի մյուս աշխատողների աշխատանք-

58395-67

քի կաղմակերպումը, դպրոցի մասին Համկոմկուսի կենտկոմի պատմական վորոշումները կենսագործման ասպարեզում ավելի քան խոշոր նվաճումներ ձեռք բերելու համար:

1. ՈՒՍՈՒՄՆԱ-ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԳԱԿՈՒԹՅՈՒՆ-ՆԵՐԻ ԿՍՌՈՒՅՎԱԾՔԸ

Ուսումնա-արտադրական խորհրդակցության կազմակերպչական կառուցվածքը պետք է համապատասխանի ուսումնա-արտադրական բնագավառի խնդիրները ընդգրկման վրդուն: Դրանից յեղնելով ուսումնա-արտադրական խորհրդակցությունները կազմակերպվում են.

1. Համադպրոցական ուսումնա-արտադրական խորհրդակցություն.— ուր ընդգրկվում են ավյալ կուլտհիմնարկի բոլոր լուսաշխատավորները:

2. Խմբային ուսումնա արտադրական խորհրդակցություն.— ուր ընդգրկվում են 1-ին և 2-րդ խմբերի դասատուները:

3. Բնագիտական ցիկլի ուսումնա-արտադրական խորհրդակցություն.— ուր ընդգրկվում են մնացած բոլոր խմբերի բնագիտության, ֆիզիկայի, քիմիայի, բիոլոգիայի և մատեմատիկայի դասատուները:

4. Հասարակագիտական ցիկլի ուսումնա-արտադրական խորհրդակցություն.— ուր ընդգրկվում են մնացած բոլոր խմբերի հասարակագիտության, պատմության, աշխարհագրության և լեզվի դասատուները (կից սխման):

Ծանոթություն.— 1. Ցարական և վոչ լրիվ միջնակարգ դպրոցներում վարտեղ կան 3-15 դասատուներ կազմակերպվում են համադպրոցական ուսումնա արտադրական խորհրդակցություններ:

2. Վոչ լրիվ և լրիվ միջնակարգ դպրոցներում վերոհիշյալ 3

ուսումնա արտադրական խորհրդակցությունները կազմակերպվում են միայն այն դեպքում յեթե լուսաշխատավորների թիվը շատ է այսինքն յուրաքանչյուր ուսումնա-արտադրական խորհրդակցությունում կան վոչ պակաս քան 5 և ավելի լուսաշխատավորներ— որինակ յեթե առջին և յերկրորդ խմբերի ուսուցիչները թիվը 5 և ավել է, կամ բնագիտական ու հասարակագիտական ցիկլներում (յուրաքանչյուրում) դասավանդում են վոչ պակաս քան դասատուներ:

Այն դպրոցներում, վարտեղ լուսաշխատավորների քչության պատճառով հնարավոր չէ միջանի ուսումնա արտադրական խորհրդակցություններ ունենալ կարելի յե միացումներ կատարել, որինակ հասարակագիտական և բնագիտական ցիկլերի ուսումնա-արտադրական խորհրդակցությունները միացնել և դարձնել մեկ:

3. Մեծ դպրոցներում 5 և ավել տեխնիկական աշխատակիցներ ունենալու դեպքում նրանց համար կազմակերպվում է առանձին արտադրական խորհրդակցություններ: Հինգից պակաս լինելու դեպքում տեխաշխատակիցները մտնում են համադպրոցական կամ խմբային արտադրական խորհրդակցությունների մեջ:

4. Այն ուսուցիչները, վորոնք միջանի առարկա յին դասավանդում և նրանց առարկաները մտնում են տարբեր ցիկլերի մեջ, ապա նրանք մասնակցում են յերկու արտադրական խորհրդակցություններին ել, որինակ յեթե մի ուսուցիչ դասավանդում է լեզու, աշխարհագրություն և մասեմատիկա ուրեմ մասնակցելու յե բնագիտական և հասարակագիտական ցիկլերի ուսումնա-արտադրական խորհրդակցություններին:

5. Մի քանի ուսումնա արտադրական խորհրդակցություն ունեցող դպրոցները (խմբային, ցիկլային) յերեք ամիսը մեկ աւագամ հրավիրում են համադպրոցական ուսումնա-արտադրական կոնֆերանս:

Համադպրոցական ուսումնա արտադրական կոնֆերանսում քննության են առնում առանձին ուսումնա-արտադրական խորհրդակցությունների կատարած աշխատանքները, վեր հանում նրանց բացերը և վորոշումներ ընդունում հետագա աշխատանքների համար: Քննության են առնում համադպրոցական բնույթ

կրող խնդիրներ, որինակ քառամայա պլանների քննու-
մը, սոցմրցման հարվածայնության ընդհանուր ար-
դյունքները, դպրոցը մի ուրիշ դպրոցի հետ սոցմրցման
մտնելու խնդիրը և պայմանագրերը, շտաբմային ամխ-
ներ, գրոհային դեկատներ հայտարարելը և այլն:

Համադպրոցական ուսումնա-արտադրական կոնֆե-
րանսի ընդհանուր դեկավարը լինում է տեղիումի,
գյուղկամի, խմբկոմի անդամներից մեկը, իսկ կոնֆե-
րանսի նիստերի ժամանակ ընտրվում է կոնֆերանսի
նախագահ ստաժավոր հարվածային աշխատողներից,
վորը զեկավարում է կոնֆերանսի նիստը:

5. Ուսումնա-արտադրական խորհրդակցություննե-
րում ընդգրկվում են դպրոցական բոլոր տեսակի աշ-
խատավորները կամավոր սկզբունքի հիման վրա:

2. ՈՒՍՈՒՄՆԱ ԱՐՏԱԳՐԱԿԱՆ ԵՈՐՀՐԳԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ- ՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԲՈՎԱՆԳԱՎՈՒԹՅՈՒՆԸ.

1. Ուսումնա-արտադրական խորհրդակցությունները
աշխատում են ընդգրկել սոցմրցման հարվածայնու-
թյան շարքերը տվյալ կուլտ հիմնարկում աշխատող
բոլոր աշխատողներին:

2. Ուսումնա-արտադրական խորհրդակցություննե-
րը քննության են առնում հարվածայինների և առան-
ձին հարվածային բրիգադների ու խմբերի ստանձ-
նած պարտավորությունները, ստուգում են հարվածա-
յինների սոցմրցման պայմանազրեքը և այդ պայմա-
նազրեքում իրենց վրա վերցրած պարտավորություն-
ների կատարումը, կազմակերպում են լավադույն
հարվածայինների աշխատանքի փորձի փոխանակումն
ու նրանց աշխատանքի մեթոդների մասսայականա-
ցումը, ոգնություն են ցույց տալիս հարվածայիննե-

րին իրենց ստանձնած պարտավորությունների կա-
տարման ասպարիզում:

3. Ուսումնասիրում և գործնական առաջադե-
թյուններ են անում ուսումնական պիտույքները ոգ-
տագործելու, դասարանները պարապմունքներին նա-
խապատրաստելու, ուսուցչի նախաձեռնությունը լայն
ծավալելու և դպրոցի վողջ ուսումնական կահավորու-
մը ամենայն նպատակահարմարությամբ ոգտագործե-
լու ասպարիզում:

4. Ուսումնա-արտադրական խորհրդակցություն-
ները լավ ճանաչելով յուրաքանչյուր ուսուցչին,
պետք է ոգնեն դպրոցի վարչությանը դպրոցում ու-
ժերի ճիշտ դասավորում կատարելու, ուսուցիչներին
խմբերին ամրացնելու և աշխատանքի մեջ ուսուցչի
պատասխանատվությունը բարձրացնելու գործում:

5. Ուսումնա-արտադրական խորհրդակցություննե-
րը հավաքի յենթարկելով դպրոցական աշխատողներին,
առաջին հերթին հարվածայինների ուղարությունը
«դպրոցի արժատական բացերը» վերացնելու, հանրա-
կըրթական գիտելիքների մակարդակը բարձրացնելու,
դպրոցական աշխատանքները և պոլիտեխնիկ կրթու-
թյան դրվածքի թափը ուժեղացնելու ուղղությամբ,
կազմակերպում ու հսկում են ուսուցչի ամենորյա պար-
տականությունների վրա և նշում աշխատանքների
կատարման վորակը:

6. Ոգնում են վողջ հարվածային, վորակապես ցածր
դպրոցական աշխատավորներին, նրանց մանկավարժա-
կան, արտադրական կվալիֆիկացիան բարձրացնելու
ասպարիզում: Անհապաղ միջոցներ են ձեռնարկում
այս կատեգորիայի աշխատողներին առաջավոր հոր-
վածայիններին հասցնելու համար:

7. Հսկում ու հետևում են պլանները կատարման ընթացքին, ոժտանդակութուն են ցույց տալիս դպրոցական վարչութուններին, տանելու սխտեմատիկ ճիշտ հաշվառում դպրոցում գոյություն ունեցող բացերը ստուգատեսի յենթարկելու ասպարիզում և մորթիդացիայի յեն յենթարկում առաջավոր հարվածայիններին դպրոցում նկատված բացերը վերացնելու համար:

8. Քննության են առնում և մշակում դպրոցական աշխատավորների աշխատանքի կազմակերպման հարցերը, պալքարում են դիմադրկության, ուշացումների և պրոգուլների դեմ: Յուրաքանչյուր աշխատակցի պատասխանատվության գիտակցությունը բարձրացնելու նպատակով քննության են առնում առանձին լուսաշխատավորների աշխատանքի պլանները: Դպրոցի աշխատանքները ռացիոնալիզացիայի յենթարկելու համար կազմակերպում են ռացիոնալացման համար պալքարող բրիգադաներ:

9. Քննության են առնում և մշակում դպրոցի, ցիկլի, խմբի պլանները, առաջադրում են հանդիպական պլաններ դպրոցական աշխատանքների լավացման դպրոցական ծրագրերի լավագույն կատարման համար:

10. Ոժտանդակում են միանձնյա ղեկավարության դերի ամրապնդմանը դպրոցում, կազմակերպում են ժամանակավոր հսկիչ բրիգադաներ հարվածայինների վարչության վոբոշումների և կարգադրությունների կատարման ընթացքը ստուգելու համար:

11. Քննում և թեկնածուներ են առաջադրում լավագույն հարվածայիններից պարգևատրելու, ինչպես նաև տնտեսական ու վարչական պաշտոններում կամ ավելի բարձր դպրոցներում աշխատելու համար:

3. ՈՒՍՈՒՄՆԱ-ԱՐՏԱԳՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԳՎՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿՕՐԳՆ ՈՒ ՄԵԹՈԳՆԵՐԸ

1. Խմբային, ցիկլային և համադպրոցական ուսումնա-արտադրական խորհրդակցությունները գումարվում են վոշ պակաս քան ամիսը մեկ անգամ, իսկ ուսումնա-արտադրական շտապ և կարեւոր խնդիրներ լինելու դեպքում գումարում են արտակարգ նիստեր:

2. Ուսումնա-արտադրական խորհրդակցություններին նիստերին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակից են արվում նաև ծնողական ակտիվից, կըցված արտադրության բանվորներից կամ կոլխոզնիկներից:

3. Ուսումնա-արտադրական խորհրդակցություններում խնդիրները դրվում են նախորդ մշակված ձևով, հատուկ բրիգադների միջոցով ստուգվում են խնդիրները, հարցերը մշակվում, առաջարկությունները կողմվում և միության անդամների դիտողությունները հավաքագրվում:

4. Ուսումնա-արտադրական խորհրդակցություններին նիստերին պարտադիր կերպով մասնակից և արվում նաև դպրոցի վարչության ներկայացուցչին վճռական ձայնի իրավունքով:

5. Ուսումնա-արտադրական խորհրդակցությունները աշխատում են մշակած կոնկրետ պլանով, վորպեսին պետք և ըլխեցրած լինի տեղկոմի, գյուղկոմի, խմբկոմի աշխատանքները պլանից:

6. Համադպրոցական ուսումնա-արտադրական կոնֆերանսներ գումարվում են 3 ամիսը մեկ անգամ:

4. ՈՒՍՈՒՄՆԱ-ԱՐՏԱԳՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԳՎՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Ուսումնա-արտադրական խորհրդակցություններ-

ըի աշխատանքները ղեկավարում և տեղիումը, դյուղիումը, խմբկումը, լիագորը:

2. Յուրաքանչյուր ուսումնա-արտադրական խորհրդակցու թյուն ունենում և իր ղեկավարը, վորը ընտրվում և տվյալ ուսումնա-արտադրական խորհրդակցու թյան նիստում, հարվածային, մեթոդապես պատրաստված, դպրոցն լավ ըմբռնող ընկերներին: Որինակ — Հասարակագիտական ցիկլի ուսումնա-արտադրական խորհրդակցու թյան ղեկավարը ընտրվում և հասարակագիտական ցիկլի ուսումնա-արտադրական խորհրդակցու թյան նիստում, խմբայինը իր նիստում և այլն:

3. Ուսումնա-արտադրական խորհրդակցու թյան ղեկավարները տեղիումի, դյուղիումի, խմբկումի, լիագորի աշխատանքի պլաններին հիման վրա կազմում են իրենց աշխատանքի ծրագիրը, մշակում են ուսումնա-արտադրական խորհրդակցու թյան նիստերի որակաբզը, հրավիրում ու ղեկավարում են նիստերը, վարչությանն են հանձնում ուսումնա-արտադրական խորհրդակցության վորոշումները և հսկում են վորոշումներին կիրառմանը:

4. Յուրաքանչյուր ղեկավար հատուկ ուշադրություն պետք և դարձնի ուսումնա-արտադրական խորհրդակցության վորոշումներին և առաջարկություններին վորոշակի ձևակերպման վրա: Արձանագրության մեջ պետք և պարզ կերպով զրված լինի թե ինչ խնդիր և քննության առնվել, ով և առաջարկն արել, առաջարկության բովանդակությունը, ումն և հանձնարարված վորոշման կատարումը և յերբ և հայտնված վարչությանը առաջարկի կատարման մասին:

5. Ղեկավարը պետք և հաշվի առնի միության անդամներին խելացի ուսցիոնալիդացիոն առաջարկու-

թյունները, վորոնք շոշափում են դպրոցի արտադրողականության բարձրացումը և առանց ձգձգելու քննության առնի ուսումնա արտադրական խորհրդակցության նիստում, վորոշում կայացնի և ձեռք առնի միջոցներ անմիջապես կյանքում կիրառելու համար:

6. Ուսումնա-արտադրական խորհրդակցությունների ղեկավարները վարչական վոչ մը կարգադրություն անելու իրավունք չունեն:

5. ՈՒՍՈՒՄՆԱ — ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ
ԿՐԻՍՏՈՒՄԱՆ ԿԱՐԳՆ ՈՒ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Ուսումնա — արտադրական խորհրդակցությունները իրենց առաջարկություններն ու վորոշումները ներկայացնում են դպրոցական վարչություններին կատարելու համար: ԽՍՀՄ — ի Ժողկոմխորհի 1930 թ. սեպտեմբեր 4-ի վորոշման համաձայն վարչությունները պարտավոր են 3 որվա ընթացքում զրավոր հայտնելու ուսումնա — արտադրական խորհրդակցություններին թե նրանց առաջարկություններին քանիսն են կարող կիրառել, ինչքան ժամանկվա ընթացքում, վոր առաջարկությունները չեն կարող կիրառել և ինչու:

2. Դպրոցի վարչությունները ուսումնա — արտադրական խորհրդակցությունների առաջարկությունները չկատարելու, ինչպես նաև վորոշումներին հետ համաձայն չլինելու դեպքում, հարցը տեղիումի, դյուղիումի, խմբկումի, լիագորի միջոցով տեղափոխվում և միության գծով ավելի բարձր որգան (Լուսըրջկոմ, Կենսավարչություն) լուծում տալու համար:

3. Ուսումնա — արտադրական խորհրդակցությունները կազմակերպում են իրենց այն վորոշումներին

կիրառումը, վորոնք չեն պահանջում վարչական կարգադրություն, այլ կախված են դպրոցական աշխատավորներից:

4. Տեղկումը, խմբկումը, գյուղկումը և արտադրական խորհրդակցության ղեկավարները պարբերաբար հրահրում են ուսումնա — արտադրական խորհրդակցությունները վորոշումների կատարմանը, պարզում են վորոշումները չկատարման պատճառները և պատասխանազուրկության կանչում նրանց, վորոնք հանցավոր են ընդունված վորոշումները չկատարելու գործում:

5. Տեղկումը, խմբկումը, գյուղկումը, լիազորի կից կազմակերպված վերահսկողության բրիգադաները հատուկ ստուգումներ են անցկացնում ուսումնա — արտադրական խորհրդակցությունների վորոշումների կատարման ուղղությամբ և հսկում են նրանց վորոշումները կյանքում կիրառելուն:

6. Մեթոդ — ԲՅՈՒՐՈՆՆԵՐԻ ՅԵՎ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՆԶԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Հաճախ տեղերում մեթոդ — բյուրոները և ուսումնա — արտադրական խորհրդակցությունները շփոթում են և նրանց ֆունկցիաները խառնում են:

1. Մեթոդ բյուրոները վարչական մարմիններ են և յենթարկվում են անմիջականորեն վարչություններին ու ղեկավարվում են նրանց կողմից:

2. Մեթոդ բյուրոները քննում են մեթոդական խնդիրները, տալիս են մեթոդական ցուցմունքներ, մշակում մեթոդական նամակներ, դնում մեթոդական ղեկըցումներ և այլն:

3. Ուսումնա — արտադրական խորհրդակցությունները միութենական մարմիններ են, յենթարկվում

են միությանը ու ղեկավարում նրա կողմից: Ուսումնա — արտադրական խորհրդակցությունները քննության են առնում բոլոր այն խնդիրները, վորոնք նշեցինք վերևում: Մեթոդական խնդիրներ նրանք քննության են առնում միութենական սահմաններում: որինակ յենթադրենք հասարակադիտական ցիկլի ուսումնա — արտադրական խորհրդակցության մեջ մտնող պատմության դասատուն սխալ մեթոդով և դասավանդում, վորի պատճառով աշակերտության կողմից յուրացումը լինում և թույլ, կամ բնագիտական ցիկլի ուսումնա — արտադրական խորհրդակցության մեջ մտնող բնագիտության դասատուն առանց կողմնակի աղբյուրներից ոգավելու և առանց կոնսպեկտ կազմելու մտնում և դասարան, վորի պատճառով դասը անցնում և անարդյունավետ: ուսումնա — արտադրական խորհրդակցությունը իրավունք ունի քննելու ավյալ դասատուների խնդիրը, ցուցմունքներ տալու և ոգնելու սխալներն ուղղելու համար, միաժամանակ հարց հարուցելու դպրոցի վարչության առաջ վարչական կարգով նրանց մեթոդներն ուսումնասիրելու և փոխելու համար:

ԲՈՒՀԵՐԻ, ՏԵՆԵԿՈՒՄՆԵՐԻ ՅԵՎ ԲԱՆՖԱԿՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

1 ԲՈՒՀ — երում, տեխնիկումներում և բանֆակներում ուսումնա — արտադրական խորհրդակցությունները կազմակերպվում են:

2 Համադպրոցական ուսումնա — արտադրական խորհրդակցություն. — ուր ընդգրկվում են ավյալ կուրս հիմնարկի բոլոր լուսաշխատավորները:

կազմակերպվում է մի արտադրական խորհրդակցու-
թյուն, վորին մասնակցում են տվյալ հիմնարկի բոլոր
աշխատակիցները:

դ) Ցեխային արտադրական խորհակցություններ
կազմակերպվում են ձեռնարկություններում. ըստ ցե-
խերի, վորտեղ մասնակցում են տվյալ ցեխի բանվոր-
ները-որինակ Լուսժողկոմատի ուսումնական պիտույք-
ների գործարանում, գործելու յեն մեքենայական, հա-
վաքական, մետաղամշակման և այլն ցեխերի արտա-
դրական խորհրդակցություններ. կամ մանուկների
բարեկամներ ընկերության արհեստանոցում գործելու
յեն փայտամշակման, մետաղամշակման, թիթեղամշա-
կման և կարի ցեխերի արտադրական խորհրդակցու-
թյուններ:

Ժանտնություն. Սյն հիմնարկներում և ձեռնարկներում, վորտեղ
կան մի քանի արտադրական խորհրդակցություններ յերեք ամիսը
մեկ անգամ հրավիրվում է համահիմնարկային կամ համաձեռնար-
կային արտադրական խորհրդակցության կոնֆերանս, վորին մա-
սնակցում են բոլոր արտ. խորհրդակցությունները:

Ձ. Տարրական, վոչ լրիվ միջնակարգ և միջնակարգ դպրոցների
ուսումնա-արտադրական խորհրդակցությունների կանոնադրու-
թյան մըջ նշված մյուս բոլոր խնդիրները պատկանում են նաև
կուլտ-հիմնարկներ և ձեռնարկներ արտադրական խորհրդակցու-
թյուններին:

**ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՑԱՆՑԻ ՈՒՍԱՆՈՂՈՒԹՅԱՆ
ՈՒՍՈՒՄԱ — ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ.**

1. ԲՈՒՀ—երուս և տեխնիկումներում ուսումնա-
արտադրական խորհրդակցություններ կազմակերպվում
են ըստ խմբերի, կուրսերի և ֆակուլտետների. կամ
բաժինների:

2. Բանֆակներում կազմակերպում են ըստ խմբերի
կուրսերի և վողջ բանֆակի:

3. Յուրաքանչյուր սեմեստրի վերջին հրավիրվում է
ուսումնա — արտադրական խորհրդակցություններ
կոնֆերանս, վորտեղ քննության են առնում համա-
բուհային՝ համասեխնիկումային, և համաբանֆա-
կային ուսումնա արտադրական խնդիրներ:

4. Ուսանողական ուսումնա — արտադրական խոր-
հրդակցություններին դասախոսները, պրոֆեսորները
մասնակցում են խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:
Ժանտնություն. — Ձի թույլատրվում ուսանողական և դաս-
խոսական կազմի ուսումնա — արտադրական խորհրդակցություն-
ները միացնել և դարձնել մի ուսումնա — արտադրական խորհր-
դակցություն:

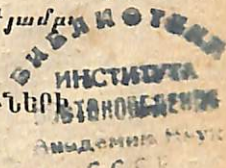
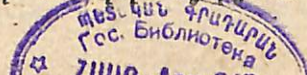
5. Խմբային ուսումնա — արտադրական խորհրդակ-
ցությունները հրավիրվում են ամսական մեկ անգամ
կուրսային, ֆակուլտետային կամ բաժիններինը յեր-
կու ամիսը մեկ անգամ:

6. Ուսումնա — արտադրական խորհրդակցություն
ների ընդհանուր ղեկավարությունը լինում է արհ-
կոմի կողմից: Յուրաքանչյուր ուսումնա — արտադրա-
կան խորհրդակցություն (խմբային, կուրսային, ֆակուլ-
տետային) իր նիստում ընտրում է ուսումնա — արտա-
դրական խորհրդակցության ղեկավար հարվածային
ուսանողներից, վորը զլխավորում է տվյալ ուսումնա —
արտադրական խորհրդակցության աշխատանքները
անշուշտ արհկոմի անմիջական ղեկավարությամբ:

**ՈՒՍՈՒՄԱ — ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ.**

1. պարբերաբար ստուգել արդյունքները ու հարվա-

49-56385

ծայնության պարտականութիւնները կատարուածը, պայքարել ուսման վորակի համար, կազմակերպել հարվածային աշխատողները—լավագուշտ աշխատանքի փորձի փոխանակում, առաջադրել լավագուշտ ուսանողներին պարգևատրելու համար:

2. Լսել խմբի ուսման—արտադրական պլանի կատարման ընթացքի մասին զեկուցումներ, մշակել միջոցառումներ, վորոնք ապահովում են բարձրորակ պլանների կատարումը, ձեռք առնել միջոցներ և կազմակերպել հետ մնացող ուսանողներին ոգնելու գործը:

3. Նախապատրաստական աշխատանք տանել ուսանողի արտադրական պլանի կատարման գործում:

4 Նշել միջոցառումներ, վորոնք բարձրացնում են ուսանողի պատասխանատվութիւնը և ամրապնդում են աշխատանքային դիսցիպլինան:

5. Ստուգել Ֆակուլտետի, կուրսի և բաժինների ուսումնա—արտադրական ծրագրերի կիրառումը, հաշվեհարդարի կատարումը սեմեստրների, և մտցնել առաջադրութիւններ կաֆեդրաներին ու աղիմինիստրացիային:

6. Կազմակերպել լավագուշտ խմբերի աշխատանքի փորձերի փոխանակումը խմբերի միջև:

7. Մշակել միջոցառումներ, վորոնք ապահովեն ուսանողի աշխատանքը լաբարատորիայում, քննել և ոժանդակել վարչութիւնը ուսանողներին՝ գրականութիւմը ապահովելու գործում:

Օւսնութիւնը. = Ուսումնա—արտադրական խորհրդակցութիւնները վերաբերյալ մնացած բոլոր խնդիրներով զեկավարվել մասսայական դպրոցների արտադրական խորհրդակցութիւնների կանոնադրութիւնով:

7. ՍՈՑՄՐՑՄԱՆ, ՀԱՐՎԱԾԱԾՆՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԻ ԿՕՉՄԱՆ ԿԵՐՊՄԱՆ ՏԵՆՆԻԿԱՆ.

2. Յուրաքանչյուր աշխատակից իր պլաններից յեղնելով, նրա անթերի կատարումն ապահովելու համար հայտարարում է իրեն հարվածային և կոնկրետ խնդիրների շուրջը կնքում և սոցմրցման պայմանագիր այս կամ այն ընկերոջ հետ:

2. Սոցմրցման պայմանագրում ընդգրկված խնդիրները գլխավորապես պետք է լինեն.

ա) Միջոցառումներ դպրոցի արտադրութիւն վորակի ու քանակի բարձրացման ուղղութիւմը.

բ) Միջոցառումներ տվյալ աշխատակցի վորակի բարձրացման ուղղութիւմը.

գ) հասարակական հանրօգուտ աշխատանք դպրոցի ներսում և դպրոցից դուրս.

Սոցմրցման պայմանագրերի կետերը պետք է լինեն կոնկրետ, շոշափելի, իրական և ժամկետներով, վորպեսզի հնարավոր լինի ստուգելու: Որինակ—վոչ թե գրել պարտավորվում եմ բարձրացնել վորակս, վորը առանձգական է, այլ գրել մանկավարժական ինստիտուտ կամ տեխնիկումում հեռակայելու, Մարքս-Լենինյան խմբակին մասնակցելու, ամեն օր 5 կամ 10 եջ Մարքսի Լենինի յերկերը կարդալու, ինձ ստաժավոր, վորակավոր այսինչ ուսուցչին կցելու միջոցով բարձրացնել վորակս. կամ խմբում մնացողները չուեննալ, աշխատել անդրադիտութիւն վերացման գծով, սրանք կետեր են, վորոնց տակ թագնվում է կեղծ հարվածայինը, կետեր են, վորոնց կատարումը վոչ մի կերպ հնարավոր չէ ստուգել. այլ պետք է գրել որական մեկ ժամ թույլերի հետ ազել պարապելով, կամ հանգստի օրերին թույլ-

լերի հետ պարապմունքներ կազմակերպելով, նրանց կենցաղային պայմաններն ուսուսմասիրելով, պարտավորվում եմ խմբիս միացորդների թիվը հասցնել մինչմուսի 2 կամ յերեք հոգու: Կամ պարտավորվում եմ այսինչ գործարանի, սովխոզի տասը անդրապետներին դարձնել կիսազրապետ, 5 կիսազրապետներին զրապետ և 1913 թվի ծնված 3 անդրապետ 8 կիսազրապետ զինա-կոչիկներին դարձնել զրապետ մինչևի այսինչ ամիսը:

Աշխատակիցը իր սոցմրցման պայմանագիրը մշակելուց հետո ներկայացնում է ուսուսմա-արտադրական խորհրդակցության, (այն ուսուսմա-արտադրական խորհրդակցության վորին անգամ է ինքը), Ուսուսմա-արտադրական խորհրդակցության ղեկավարը պայմանագրերը դնում է ուսուսմա-արտադրական խորհրդակցության նիստին ի հաստատություն: Ուսուսմա-արտադրական խորհրդակցության նիստում անդամները ոգնում են պայմանագիր կնքողին խորհուրդ տալով պայմանագրի ցուցանիշների մեջ մտցնել այս կամ այն փոփոխությունը, լրացումը, կոնկրետացումը և այլն, ի հարկե յինչիսով սվյալ աշխատակցի աշխատանքի բնույթից, պայմաններից ու հնարավորություններից: Պայմանագիրը ուսուսմա-արտադրական խորհրդակցության կողմից հաստատվելուց հետո (վոր իրոք ցուցանիշները հարվածայնության ցուցանիշներ են) մտնում է ուժի մեջ: Իրանից հետո սոցմրցման պայմանագրերի կետերի կատարումն ստուգում են հատուկ բրիգադաների (վոչ մշտական, ժամանակավոր) միջոցով ամիսը կամ առնվազն յերկու ամիսը մեկ անգամ և արդյունքների մասին ղեկուցում ուսուսմա-արտադրական խորհրդակցության և տեղկոմի, գյուղկոմի, խմբկոմի նիստում:

ժանդարմություն.— 1. Յուրաքանչյուր ուսուսմա-արտադրական խորհրդակցություն ունենում է իր բրիգադան (ժամանակավոր) վորը ստուգում է միայն իր անդամների պայմանագրերի կատարումը:

2. Պայմանագրի այն կետերը, վորոնք կատարվում են մեկ կամ յերկու ամսվա ընթացքում և կամ աշխատանքի ընթացքում հարվածայնի առաջ նոր ցուցանիշներ են հայտնաբերվում, կարող են նոր լրացուցիչ կետեր ներկայացնել, վորը կցվում է հիմնական պայմանագրին:

3. Վոչ մի դեպքում չի թույլատրվում կայուն, մուտեսակ, կաբինետային սոցմրցման պայմանագիր առաջադրել հարվածայններիս: Յուրաքանչյուր աշխատավոր յինչիսով իր աշխատանքի պայմաններից, հնարավորություններից ու ուժերից մշակում է իր պայմանագիրը:

Յուրաքանչյուր քառամսյակի վերջում պայմանագրերի կետերի կատարման ստուգումները անցկացնելուց հետո, տրվում է յուրաքանչյուր հարվածայնի գնահատականը «հարվածային» Վվոչ հարվածային» «կեղծ հարվածային» իսկ ուս. տարվա վերջին կատարվում է հիմնական ստուգում կապելով այդ ուսուսմանների կատարման ու աշակերտների առաջադիմության հետ, հաշվի առնելով նաև առանձին քառամսյակների գնահատականները:

Ուսուսմական տարվա վերջին յուրաքանչյուր ուսուսմա-արտադրական խորհրդակցություն իր անդամների հարվածայնության գնահատականները ներկայացնում է տեղկոմին, խմբկոմին, գյուղկոմին, լիազորին: Տեղկոմը, գյուղկոմը, խմբկոմը կամ լիազորը իր ընդլայնած նիստում յեռանկյան ու ուսուսմա-արտադրական խորհրդակցությունների ղեկավարների մասնակցությամբ քննում և հաստատում է գնահատականները, վորից հետո հայտարարվում է կոլլեկտիվի ընդհանուր ժողովում:

Ուս. տարվա վերջին հարվածայիններին տրվում է 3 աստիճանի գնահատակոն:

1. Հարվածային.—վորի հարվածայնությունը սահմանափակվում է դպրոցի սահմաններում, վորը հարվածային է տվյալ դպրոցի աշխատողների մեջ:

2. Գերհարվածային.—վորը հարվածային է տվյալ շրջանի կամ քաղաքի սահմաններում, վոր նա հարվածային է վոչ միայն իր դպրոցում այլ վորպես հարվածային աշխատել է նաև շրջանային կամ քաղաքային մասշտաբով:

3. Իզոտովյան.—վոր նա հարվածային է հանրապետական մասշտաբով, վոր նա, տվյալ շրջանի կամ քաղաքի լավագույն հարվածայինն է. ունի որինակելի աշխատանք հանրապետական մասշտաբով: Նոր մեթոդներ ու ձևեր է մտցրել դպրոցի աշխատանքներում, վորի հետևանքով դպրոցի աշխատանքների վորակը բարձրացել է:

Բացի վերոհիշյալներից լինում են վոչ հարվածայիններ և կեղծ հարվածայիններ: Վոչ հարվածայիններ են նրանք, վորոնք իրենցից անկախ պատճառներով հնարավորություն չեն ունեցել իրենց պայմանագրի կետերը կատարել:

Կեղծ հարվածայիններ են նրանք, վորոնք իրենց վերցրած պարտականությունների կատարման ուղղությամբ հայտնաբերում են կեղծիք, աչքակապություն, ֆլեսսարբություն և այլն:

İtidajı, orta və orta olmajan məktəblərin, vuzlar, texniqumlar, rəfəqlar və myəssisələr myarif işçilərinin, pedaxozi şəbəkəsi tələbələrinin istehsalat müşavərə

N I Z A M N A M Ə S I

Təhsil-istehsalat müşavərələri sosializm quruluşunu təmir edən ictimai zəhmətinin ən mühim manevasıdır.

Jaradъсьбық тәшәввясатын геніш јайыласы, муәллимләр илә мәктәвин қејри ішчиләр ин ictimai јарышы вә зәрвәчилјә сәлв едilmәси һәмгарлар ittifaqi тәшклатларыннан өјлә usullar тәләв едirlәр ki, myarif сәвһәсindә kytләләр ин зәһмәти јyksәліші, ән гөзәл usullarla gongred istehsalı materjali әsasi yzәrinә mytәşәkkil-bir syrәtdә тәһkim еtsinlәр,

Mәктәв һаqqында U. Ittifaq Q. (B) F. Mәrkәzi Qomitәsinin qararlarында тәklif olunан мәsәләләр ин һlli mynasәvәtilә тәһsil-istehsalat müşavәrәlәр иннin rolу вә әһәмијјәти qyvvetli syrәtdә artmaqdadыр.

Tәһsil istehsalat müşavәrәlәri, мәктәв ішчиләр иннin тәшәввясatlara firqә вә һөкүмәт ин мәктәвләр һаqqында сьqарылан qararlarыннin syrәtli bir surәtdә һәјata geçirilmәsinә doqru çәvirmәli dyr.

Tәһsil-istehsalat müşavәrә zәһmәt иннin ән әsas mәqsәd! (mәhtәvijati), ictimai јарышы вә зәрвәчилјин јайыласы вә bunun әsasi yzәrinә myәlлимләр илә мәктәв ішчиләр иннin zәһmәt тәшклат индән вә мәктәв һаqqында U. I. Q. (B) F. Mәrkәzi Qomitәsinin tarihi qararlarыннin һәјata keçirilmәси sahәsindә daha artыq myvәffәqijјәtlәр әлә gәtirmәkdән ibarәt dyr.

1. Tәhsil-istehsalat müşavәrәsinin quruluşu

Tәһsil-istehsalat müşavirәsinin тәшклати quruluşu, тәһsil-istehsalatыннin butun sahәsindәki мәsәләlәri сәлв еtmәk ruhuna тәmamilә ujqun olmalı. Buna bina әn тәһsil-istehsalat müşavirәlәri тәшкil olunurlar.

1. Qrup тәһsil-istehsalat müşavirәsi.-burada 1-nci вә 2-nci sәnф myәlлимlәri сәлв olunurlar.

2.- Tәbiiјәt tsikli тәһsil-istehsalat müşavirәsi.-burada, qalan vyтын sәnflarыннin тәbiiјјәt, fiziqa, kimja biologija вә matematika myәlлимlәri сәлв olunurlar.

3. Ictimaiјat tsikli тәһsil-istehsalat müşavirәsi, burada, qalan vyтын sәnflarыннin ictimaiјat, tarix, coqrafija вә dil myәlлимlәri сәлв olunurlar (mәrbut sәxemo).

Mәlumәt.—1: İbtidaiјi вә tam olmajan ikinci dәрәçәli мәктәvlәrdә 3-15 myәlлим оlanda мәктәв myqjasында тәһsil-istehsalat müşavirәsi тәшкil olunur.

2.— Tam olmajan вә tam orta мәктәvlәrdә, јuqarыdaki 5 тәһsil-istehsalat müşavirәlәri аnçaq myәlлимјәр ин sәјsә coq оlanda јәni һәр bir тәһsil-istehsalat müşavirәlәр индә 5 вә ја artыq myarif ішçisi оlanda тәшкil olunur.

Mәsәla- әgәр birinci вә ikinci sәnф myәlлимlәр иннin sәјsә 5 вә artыq isә, вә јaxud тәbiiјјәt вә ictimaiјat stiqlәrdә (һәрәsindә) 3 dән az myәlлим dәrs geçirlәsә.

5. Beјyk мәktәvlәrdә 5 вә artыq texniqi ішçilər оlanda bunlar ycyn ајriçә istehsalat müşavirәsi тәшкil olunur. 5-dән az оlanda texniqi ішçilər мәktәv miqjasында вә ја qrup istehsalat müşavirәlәр инә daxıl olurlar.

4. myxtәlif dәrsләр verән myәlлимләр, вә bu dәrsләр myxtәlif stiqllәrә daxıl оlanda, bunlar iki istehsalat müşavirәlәр индән daxıl olarlar мәsәлә: dil, coqrafija вә matematika dәrsләri verән bir myәlлим, тәbiiјјәt вә ictimaiјәt stiqlәр иннin тәһsil-istehsalat müşavirәsinә dә іştirә edir.

4. Bir neçə təhsil-istehsalat müşavirəsi olan məktəblərdə (qrupi, tsiqli) uc ajda bir məktəv mьqjasьnda təhsil-istehsalat qonfransь çьzьrьz:

Məktəvmiqjasьnda təhsil-istehsalat qonfransьnda ajri təhsil-istehsalat müşavirələrinin aparьqlarь işləri tədqiq edərək noqsanlarь mejdana сыqarь və gələçəkdə goryləçək işlər varəsində qararlar сыqarь məktəv mьqjasьnda olan məsələləri tədqiq edər. Məsələ dert ajlyq planlarьn tədqiqi ictimaji jarьş və zərvəcillijin ymumi nətiçələri, məktəvin qejri bir məktəvlə ictimaji jarьşa girişmək məsələsi və şərtnamələri şturma ajlarь, hicum deqatlarьnьn elanь və saire:

Məktəv mьqjasьnda təhsil-istehsalat qonfransьnьn ymumi rəhvəri mestqom, kəntqom, qrupqom yzvlərindən birisi olub, qonfrans iclaslarь vaqtda isə stazly zərvəci işcilərdən birisi təjin olunub qonfrans iclasьna rəhvərlik edir.

Təhsil-istehsalat müşavirələrində gonylly əsasi yzərə məktəvin bytyn işçiləri cəlb olunurlar.

Təhsil-istehsalat müşavirələrinin zəhmət mehtəvijəti

1. Təhsil-istehsalat müşavirələri sosjarьş zərvəcilik çərgələri həmin mədəni myəsisənin bytyn işçiləri cəlb etməjə calьşьrlar,

2. Təhsil-istehsalat müşavirələri zərvəcilərin və ajrьça zərvəci birqadalarьn və qruplarьn oьhdələrinə gətyrdikləri vəzijətlərini nəzərə alaraq, zərvəcilərin sosjarьş şərtnamələri və bu şərtnamələrlə oьhdələrinə gətyrdikləri vəzifələrinin jerinə jetirilməsini tədqiq edərlər. Ən yaxьş zərvəcilərinin zəhmət təcry-

bələrndən istifadə və zəhmət metodlarunьn kutləviləşdirmək işini təşkil edərlər. Oьhdələrinə gətyrdikləri vəzifələrinin ifasi sahəsində zərvəcilərə jardьm gəstəririlər.

3. Tədrisat lavazim-atəndan istifadə etmək, sьnьflarьn məşquilljət ucyn hazьrlaşdьrmaq, myəllimin təşəbbysati geniş syətdə jajmaq və məktəvin bytyn tədris lavazimatı təmmilə myvafiq myvfaiq bir surətdə istifadə etmək sahəsində tədqiqat aparьv əməli təkillilər edər.

4. Təhsil-istehsalat müşavirələri hər bir myəllimi yaxьş tanьyb, məktəvdə qyvvelərin doqru və dyzgyn bəlmək işində, myəllimlərə sьnьflara təhkim etməjə və zəhmətdə myəllimin məsylijətini jyksəltmək işində məktəv mydirlijətinə jardьm etməlidylər.

5. Təhsil-istehsalat müşavirələri „məktəvin əsas noqsanlarь aradan gətyrməjə, ymumi, biligin səvijəsini jyksəltməjə məktəvi zəhmətlərinin və politexniq tərvijəsinin quruluş tapьş? qyvvetləndirmək məqsədilə myəllimlərin gyndəlik vəzifələri yzərinə nəzarət edib, gorylən zəhmətin kejjijəti qejd etmək ucyn“ məktəv işçilərinin, birinçi nevbədə zərvəcilərinin nəzər diqqətini səfərvərlijə alьr.

6. Zərvəci olmajan kejjijətçə aьaqь myəllim-işçilərin pedaqozi, istehsalat qlafiqasijalarьnьn jyksəltməsi sahəsində jardьm gəstəririlər. Bu qatь qorjada olan işçiləri ən iləri zərvəcilərə catdьrmaq, ucyn lazьmь vəzifələr əldə edir.

7. Planlarьn gedışat cərijani yzərinə nəzər jetirib məktəvdə olan noqsanlarь myntəzəm surətdə hesaba alьnmaq işində məktəv mydirijətinə jardьm gəstəririlər.

tərməklə bərabər, məktəbdə, gözə qarpan noqsanların aradan götürmək üçün fəri zərəcələri səfərbərlə alır.

8. Məktəb işçilərinin zəhməti təşkilat məsələləri nəzər diqqətə alaraq, simasızlıqda, gecikmə və proqullara qarşı mübarəzə aparır.

Hər bir işçinin məsuliyyət düşüncəsini jüksəltmək məqsədilə hər bir myarif işçisinin iş planları tədqiq edər. Məktəb zəhmətləri rasionallasıjaya tabe etmək üçün, rasional üçün mübarəzə aparən briqadlar təşkil edirlər.

9. Məktəbin, tsiqlin, sənəfin planları tədqiq və islah edib məktəb zəhmətlərinin jaxşılaşıdırması üçün qarşıqlı planlar məktəb planlarının jaxşı bir surətdə ifası üçün təkliflər edər.

10. Vahid rəhbərlijini rolü məktəbdə təhkiminə jərdəm edirlər, mydirijətin qararlarının həyata geçirilməsi myddətinçə zərəcələrdən myvəqqəti nəzərə çi briqadalar təşkil edirlər.

11. Ən jaxşı zərəcələri mykafatlandırmaq, ejni zamanda təsərrüfat və idarə və işlərinə, jaxud ali məktəblərdə işləmək üçün ən jaxşı zərəcələrin işlərin tədqiq edib bunlardan namzədlər göstərirlər.

Təhsil-istehsalat müşavərələrinin zəhmət usyl və metodları

1. Qrup, tsiqıl və məktəb məqjəsində təhsil-istehsalat müşavərələri ajda bir dəfədən az olmamaq şərtilə cəqərlər müstəcə və myhim məsələlər olanda fəvqələdə iclaslar cəqərlər.

2. Təhsil-istehsalat müşavərə iclaslarında atalar aqtiivi, əlaqədar istehsalat işçiləri və ja qolxozcular müşavərə səs ixtijarilə iştirak etdirirlər

3. Təhsil-istehsalat müşavərələrində məsələləri əvvəlçə islah olunmuş şəkildə, qonulur xysusi briqadalar vastəsilə tədqiq olunmuş məsələləri, suvaları islah olunmalı təkliflər təşkil olunmalı və itti-faq yzvlərinin ehtirazlarının jəzbya alınır.

4. Təhsil-istehsalat müşavərələr iclaslarına məcburi surətdə və qəti səs ixtijarilə məktəb mydirijəti nymajəndəsini də iştirak etdirilir.

5. Təhsil-istehsalat müşavərələri islah olunmuş qonqret plan yzrə işləjirlər hansiki mestqom kəntqomın və qrupqomların iş planlarından hasıl olmalı.

6. Məktəb məqjəsində təhsil-istehsalat qonfransları 3 ajda bir cəqərlər

4. Təhsil-istehsalat müşavərə zəhmətlərinə rəhbərlik

1. Təhsil-istehsalat müşavərə işlərinə mesqom, kəntqom, qrupqom və nymajəndə rəhbərlik gstərir.

2. Hər bir təhsil müşavərə istehsalatının rəhbərli-olmalı, bu işə həmin Təhsil-istehsalat müşavərə iclasında zərəcə, metodea hazırlı məktəbi jaxşı anlajan joldaşlardan seçilir, məsələ; içtimaji tsiqıl təhsil istehsalat müşavərə iclasında içtimaijat tsiqilin təhsil-istehsalat müşavərə sədri secilir qrupqom əz-nin ki seçir və sairə.

3. Təhsil-istehsalat müşavərə rəhbərləri mestqom, kəntqom, qrupqom, nymajəndələrin iş planları əsası yzərinə öz zəhmət proqramlarını təşkil edirlər, Təhsil-istehsalat müşavərə iclaslarının jəvmijə məsələləri islah edirlər iclaslar cəqərlər rəhbərlik edir-

lär, təhsil-istehsalat müşavirənin qərarları mydirijətə verib qərarların həyata keçirilməsinə nəzər jetirirlər.

4. Hər bir rəhbər, təhsil-istehsalat müşavirə qərar və təkliflərinin myəjjən bir şəkildə olması nəzər diqqət jetirməli. Prataqolda ajdın surətdə nə məsələ tədqiq olunması, kim təklif etmiş, təklifin məhtəviyatı ƒyqarılan qərarın kim tərəfindən həyata keçirilməsini təklifin həyata keçirilməsi haqqında mydirijətə nə vaqt xəbər verilməsi ajdın surətdə jazılmalı.

5. Rəhbər, məktəbin istehsalatın jyksəltməsi barəsində ittifaq yzvləri tərəfindən edilən aqylana rasional təklifləri hesaba alaraq təxirə salmadan təhsil-istehsalat müşavirə iclaslarında tədqiq edərək qərar ƒyqaran və bu qərarın dərhal həyata keçirilməsinə lazımlı təşəbbuslarda bulunur.

6. Təhsil-istehsalat müşavirə rəhbərlərinin mydirijət işlərinə qarışmaqda hec bir ixtijarları joq dur.

5. Təhsil-istehsalat müşavirələrinin qərarları həyata keçirmək qajdası və bunlara nəzarət

1. Təhsil-istehsalat müşavirələri öz təklif və qərarların həyata keçirmək ucun məktəv mydirijətini təqdim edirlər.

У. Ş. Ittifaqı və Xalq-Qomsarlar şurasının 1930- il 4 sentijabr qərarına görə mydirijət borcludur 3 gун zərfində təhriri olaraq təhsil-istehsalat müşavirələrinə bildirməli: olunan təkliflərinin necəsi nə qədər zəmanda həyatə keçirəbilmişlər, hanki təklifləri həyata keçirə bilmijəcəklər, və nə ucun?

2. Məktəv mydirijəti təhsil-istehsalat müşavirələrinin təklifləri jerinə jetirməjəndə və ja qərarları

ilə razlaşmaqda məsələni məstqom, kəntqom, qrup qom nymajəndə vasitəsilə həmkarlar ittifaqı xətilə həl etmək ucun daha jyksək orqanlara gəndərilir (dairə myarifqom mərkəzi idarə).

3 Təhsil-istehsalat müşavirələri məktəv mydirijətəndən asılı olmajan, bəlkədə məktəv işcilərdən asılı olan qərarların həyata keçirilməsinə əzləri rəhbərlik edirlər.

4. Məstqom, qrupqom, kəntqom və istehsalat müşavirə rəhbərləri təhsil-istehsalat müşavirə qərarlarının həyata gecirilməsinə nəzər jetirib qərarların həyata keçirilməsinin səvəblərini ajdınlaşdırıb qəbul olunan qərarların həyata keçirməmək işində myqəsirləri məsulijətə ƒəlv edirlər.

5. Məstqom, qrupqom, kəntqom nymajəndə nəzdində təşkil olunan təftiş birqadaları, təhsil-istehsalat müşavirə qərarlarının həyata keçirməsinə dair xysusi təhqiqat aparırlar və onların qərarlarının həyata gecirilməsinə nəzər jetirirlər.

6. Metot-byrolarının və isiehsalat-müşavirələrinin mytəqabil mynasibətləri

Coq vaqt metot-byrolar və təhsil-istehsalat müşavirələri ƒaşırırlar və bunların funqsijaları qarışdırırlar.

1. Metot-byrolar idarəvi hejjətdyrlər, dəsələr mydtrijətə tabe olub, bunlar tərəfindən idarə olunurlar.

2. Metot-byrolar metot ik məsələləri tədqiq edirlər, metotik gəsterişlər, verirlər. metodi məktəvlər jazırlar, metotik məruzələr verirlər və sairə.

3. Təhsil-istehsalat müşavərləri ittifaqi hejətlər dyrlər. Ittifaqa tabe olurlar və bunlar tərəfindən idə rə olunurlar. juqarıda gəstərilən bytyn məsələləri təhsil-istehsalat müşavərləri tədqiq edirlər. Metotiq məsələləri bunlar ittifaq hududi daxylında tədqiq edirlər. Məsələ; fərz edək ictimaijət tsiqlin təhsil-istehsalat müşavərsinə daxyl olan tarix myəllimi janlyş metotla dərs geçir, bu səbəbdən də tələbələr tərəfindən zəjif mənimsələnir, jaxud təbijjət stiql təhsil-istehsalat müşavərlərinə daxyl olan təbijjət myəllimi qejri ədəbi mənəbələrədən istifadə etmədən və ja qonspeqt tənzim etmədən sənəfa girir bu səbəbdən dərs səmərəsiz geçir təhsil-istehsalat müşavərlərinin ixtijari vərdir həmin myəllimin məsələsini tədqiq edib gəstərişlər vermək və səhvləri dyzəlt məjə kömək etmək, ejni zamanda ejni myəllimin metotiqasənyn təhqiq və tədqiq etmək və onu dəgış dirmək ycyn məktəv mydirijəfinə qarşy məsələ qaldyra bilər.

Ali, məktəv texniqom və tavfaqların təhsil-istehsalat müşavərlərinin quruluşu

1. Ali məktəvlərdə, texniqomlarda və ravfaqlarda təhsil istehsalat müşavirələri təşkil olunurlar.

2. Təbijjət tsiqlinin təhsil-istehsalat müşavirələri burada bytyn qurşların təbijjət kimja, fiziqa, matematika, kənt təsərryfət predmetlərin, biolozija və qalan təbijji elmilər predmetlərin bialozja və qalan təbijji elmilər predmet myəllimləri çəlb olunurlar.

3. İctimaijət tsiqlinin təhsil-istehsalat müşavirələri burada bytyn qurşların ictimaijət, 'xruç səjasi iqt-

sadi, tarixi materijalyzm, diamat coqrafijə anadili, rus dili, Ədəbijjat qejri dillərin primetlərin myəllimləri çəlb olunurlar.

4- 4-dən artıq əsas və iki paralel qurşlarə olan təhsil myəssisələrdə oxşar primetlər ycyn təhsil-istehsalat müşavərlər təşkil olunur. Məsələ: fizmat, sijasi iqtisadi məktəbin profilini təjin edən primetlər bir necə dillər ycyn və sairə: (sxema rəbd olunmuşdur),

5. Həmin təhsil my'əssəsələrində pedaqzi şəbəkəsini və şəbəkələrin tələbələr həmkarlar təşkilatyn çəlb olunurlar, bunlar myəllimləri hejətinin istehsalat müşavərsinə nymajəndə sistemilə, müşavərə səs ixtijarilə iştirak edirlər.

Məlumat. 1. pñtmet təhsil-istehsalat müşavərəsi təşkil olu nanda, oxşar dərslərin myəllimlər 3 adamdan az olmamalydur

2—3 ajda bir məktəv mlyqjasında təhsil-istehsalat qonfransy çəvb olunur. bu qonfransa məktəbin bytyn təhsil-istehsalat müşavirələri, tələbələrin təhsil-istehsalat müşavərləri saqyryrlar bura da məktəv mlyqjasında əhəmiyyəti haiz olan məsələləri tədqiq olunur. Məsələ: dert ajlyq planların tədqiqi, sosjaryş zərbəcillijə ajid ymumi nəticələrin jəkyne vurulması, Ali məktəbin, texniqom və ravfaqların qejri bir ali məktəv, texniqom və ravfaqla sosjaryş girişmək məsələsi və şərtnaməsi şturim ajlarynyn və hycum deqatlarə elani və sairə

6. Təhsil-istehsalat müşavirələrinə ajid qalan bytyn məsələləri hansylarəki ixtidaji, orta və tam orta olmajan məktəblərin təhsil-istehsalat müşavirələrində gərđyk bunlar təmami ilə ali məktəvlərdəndə texniqom və ravfaqlarda ki təhsil-istehsalat müşavərlərində də ejni dur.

Mədəni idarə və myəssəsələrin istehsalat myşavərə quruluşu

1. Mədəni-idarə və myəssəsələrdə istehsalat myşavərələri təşkil olunur.

a) Şəbə istehsalat myşavərələri əjlə idarələrdə təşkil olunur ki nərdə bir necə şəbələr var və hər bir şəbədə beş adamdan az işci joqdur. Məsələ: xəlq myarif qomsarlıqında, sljasi, myarif şəbələrdə məktəv şəbəsi tədris hazırlıq şəbəsi istehsalat myşavərələri

b) Oqşar idarələrin istehsalat myşavərələri.- şəbələri olub ançaq şəbələrdə işcilərin saıybş az olan idarələrdə idarənin bytyn işciləri ycyn bir istehsalat myşavərəsi təşkil olunur, bu myşavərəjə bytyn işcilər iştirak edirlər.

d) Sex istehsalat myşavərələri idarələrdə sexlərə görə təşkil olunur. Və sexin bytyn işcilər iştirak edirlər, məsələ: xəlq myarif qomsarlıqında tədrisat ləvazimat hazırlayan zavodda, maşınş jıqıybş, mədən islah edici və sair sexlərin istehsalat myşavərələri və yaxud uşaqlar dostlar cəmiyyətinin sənətxanələrdə odunu islah edici mədəni və xəzti islah edici, tikış sexlərində istehsalat-myşavərələri təşkil olunur.

Məlumat.-1. Bir necə istehsalat myşavərələri olan idarə və myəssəsələrdə 3 ajda bir idarə və myəssəsə məqjasynda istehsalat myşavərə qonfransi çağırılır, burada bytyn istehsalat myşavərələri iştirak edirlər.

2. İbtidai orta və tam orta olmajan məktəblərin təhsil istehsalat myşavərələrinin nizamnamələrində göstərilən qalan bytyn məsələləri, mədəni idarə və myəssəsələrin istehsalat myşavərəsinə də ajid dur.

Pedaqozi şəbəkəsi tələbələrini təhsil-istehsalat myşavərə quruluşu

1. Ali məktəblərdə və texniqumlarda təhsil-istehsalat myşavərələri qruplara qurulara fakultetlərə və şəbələrə görə təşkil olunur.

2. Rəvfaqlarda, sənəflərə qurulara və bytyn rəvfaqlara görə təşkil olunur.

3. Hər bir semestrin axırında təhsil-istehsalat myşavərələr qonfransi çağırılır, ali məktəv texniqom və rəvfaq məqjasynda olan təhsil-istehsalat məsələləri tədqiq olunur.

4. Tələbələr təhsil-istehsalat myşavərələrinə, myəsilimlər profesorlar myşavərə səs ixtijarilə iştirak edirlər.

Məlumat. Tələbələr və myəsilimlər hejjetinin təhsil istehsalat myşavərələrinin birləşdirilməsinə və bir təhsil-istehsalat myşavərəsi halına çevirilməsinə jol verir

5. Qrup təhsil-istehsalat myşavərələri ajda bir dəfə, qrupların, fakultetlərin və ja şəbələrinki isə iki ajda bir dəfə çağırılır

6. Təhsil-istehsalat myşavərələrinə ymumi rəhbərlik tələbələr qomitəsi göstərir. Hər bir təhsil-istehsalat myşavərəsi (qrup, qurs fakultet öz iclasında zərəcə tələbələrdən təhsil-istehsalat myşavərələrinə rəhbər seçərək bu isə tələbələr qomitəsinin dərhal rəhbərliji altında həmin təhsil-istehsalat myşavərə işləri idarə edir.

Təhsil-istehsalat myşavərə işlərinin mərhəviyəti

1. Sosjarıyş və zərəcəlik vəzifələrinin jerinə jetirilməsinə tədqiq edərək təhsilin kimijəti ycyn myba-

rəzə aparmaq, zərəcəi işçilərin yaxşı işləmə təcrübələrindən istifadə etmək, mykafatlandırmaq ucun yaxşı tələblərdən namizədlər göstərmək.

2. Sənfin təhsil-istehsalat planın ifasi müddəti haqqında məruzələr qoymaq planların həyata keçiril məsinin təmini ucun mü'əjən vastələr islah etmək, geridə qalan tələbələrə kömək etmək ucun lazımlı vasitələr təşkil etmək.

3. Tələbələr istehsalat planı həyata keçirmək işin də ibtidai hazırlıq işləri aparmaq.

4. Tələbələrin məsuliyyəti jüksəltmək və zəhmət disiplinəsini təhkim etmək ucun lazımlı vasitələr göstərmək

5. Fakültet, qurs və şöbələrin təhsil-istehsalat proqramlarının həyata keçirilməsini tədqiq etmək, hesabat aparmaq, qafedralar və administrasiyaların tərəfindən verilən təklifləri semestrlərə keçirmək.

6. Ən yaxşı sənflərin zəhmət təcrübələri qeji sənflər arasında jajmaq işini təşkil etmək.

7. Laboratoriyalarda tələbələrin işləmələrini təmin etmək ucun lazımlı vasitələr islah etmək, mydirijət tərəfindən tələbələrin ədəbiyatla təmin etmək işini tədqiq edib jardım göstərmək.

Məlumat.—Təhsil-istehsalat myşavərələrinə ajid qalan bytyn məsələləri kytləvi məktəblərin təhsil istehsalat myşavərələrinin nizam namələrinə görə həl etmək.

7-Sos-jarış zərbə cilik işinin təşkilat texniqası

1. Hər bir işçi öz planını nəzərə alaraq onun həyata keçirilməsinin təmini ucun özyny zərəcəi elan edərək, qonqret məsələlər ətrafında hər hansı bir joldaşla sos-jarış şərtnaməsi bağlayır.

2. Sos-jarış şərtnamələrdə qejd olunan başlıca məsələlər.

a) Məktəb istehsalatın kamijət və kefiyyətə jyk səltmək barəsində vasitələr.

b) Həmin işçinin kefiyyəti jüksəltmək ucun lazımlı vasitələr.

d) Məktəbin daxilində və xaricində ixtimaji mənlətli zəhmətlərin göstərişi.

Sos-jarış şərtnamələrdəki noqdalar qonqret təmaslı və mü'əjən vaqtlı olmalıki tədqiqi mymkin ola. məsələ: kefiyyətimizi jüksəltməyə özümü borclu bilirm kivi ymumi sözlərlə kifajətlənməjiv, ançaq pedaxozı institut və ja texniqomun uzaq qurşlarına jazyılmaq Marqs-Lenin qruplarına iştirak etmək. Gyndə 5 və ja 10 səhifə Marqs-Lenin ədəbiyatı oqumaq və stazlı kefiyyətçi hər hangi bir myəllimlə əlaqəyə girib kefiyyətimizi jüksəltmək jaxud sənfdə tələbə buraqma maq savadsızlıqın ləqvinə calışmaq bunlar ojlə noq sanlardyrlerki, **в у н л а г ь н** altında saxtə zərəcəilər gızlənə bilərlər, ru noqtələri tədqiq və təhqi q etmək hec bir zaman imkan olmaz, Bu səbəbdən də bəjlə jazmalı: gyndə bir saat zəjiflərlə məşqul olmaq jaxyd istiraəht gynləri zəjiflərlə məşqul olmaslı işini təşkil etmək, onların həjati şərtlərini tədqiq etməklə sənfdə zəjiflərin sijasi minimumə çatdırmaq (2 və ja 3 nəfərə) kivi vəzifələr əhtələrinə gətürməli.

Jaxud filan zavodun, qolxoz və ja savxozun 10 savadsız jarym savadlıja 5 jarym savadlıjy 1934 il anadan olanlardan 3 nəfər filan aja qədər savadlandırmaq vəzifə əhtəmə gətyrərəm.

İşçi öz sosjarıyş şartnaməsini islah etdikdən sonra təhsil-istehsalat müşavərlərinə təqdim edər (əzy hanki təhsil-istehsalat müşavərlərinə vaqlı tsə). Təhsil-istehsalat müşavərə rəhbəri jıqıyqı sos-jarıyş şartnamələri təsdiq etmək ucyn təhsil-istehsalat müşavərə iclasına qojur. Təhsil-istehsalat müşavərə iclasında yzvylər şartnaməji verənlə məsləhətləşirlər ki şartnamə noqtalarda uy'əjjən dəyişiklik gecirirlər, təməmləjəv qonqretləşdirirlər ejni zamanda nəzərə alaraq işcinin zəhmət mahijəti, şartları və imkanları şartnaməji təhsil-istehsalat müşavirələri tərəfindən təsdiq olunandan sonra (göstərilən noqtalar həqiqətən zərəcilik noqtələri olanda) öz qyvvasinə daxil olur. Bundan sonra sosjarıyş şartnamə noqtaları n tədqiqi xysusi briqadalar tərəfindən daimi də jil myvvəqqəti) ajda bir dəfə ən azb ajda iki dəfə tədqiq olunub, nətiçəsi bərəsində təhsil istehsalat müşavərləri və mestqom, kəntqom, qrupqom iclaslarında daqlat verirlər.

Məlumat. 1. Hər bir təhsil-istehsalat müşavərlərinin briqadi (myvvəqqəti) olub, jalıy öz yzvylərinin şartnamələrinin həyata gecirilməsini tədqiq edir,

2. Şartnamənin hər hanki bir noqtası bir və ja iki aj myddə tində həyata geciriləndə və jaxud iş myddətində zərəcənin qabaqlıynda jeni noqtalar mejdana cıqanda, əlavə noqtalar olaraq göstərə billir, bu isə əsas şartnaməyə rəbt olunur

3. Hec bir vaqt zərəcələrə sabit bir cyrə sos-jarıyş şartnamə təkilif etməməli hər bir işçi öz zəhməti şəraitini imkan və quvvasini nəzərə alaraq öz sos-jarıyş şartları tənzim etməli.

Hər bir dert ajın axıyında şartnamə noqtaları nın həyata gecirilməsini tədqiq etdikdən sonra hər bir zərəcəyə qimət verillir „zərəcə“, „zərəcə dəjil“ „sexdə zərəcə“ tədris ilin axıyında isə əsas tədqiqat aparılır və bu tədqiqat təhsil planları nın hə-

jata gecirilməsinə tələbələr in tərəqqisinə əlaqədar etməklə bərabər, dert ajlıqların qijmətləri elə hesabalanılır.

Təhsil ilin axıyında zərəcələrə 3 novi qimət verilir.

1. Zərəcə bunun zərəcəliji məktəb sahəsilə təhdid olunub, məktəb işçilləri arasında xəbərci hesab olunur.

2. Ali zərəcə.- Hansı həmin dairə və şəhər sahə sində zərəcə dur. Jalıy öz məktəbində dəjil hətdə dairə məstabilə zərəcə işləmişdir.

3. İzodov.- hansı cəmhuri məstabilə zərəcə olub dairə və ja şəhərin ən jaxıy zərəcəsi dur cəmhuriyyət məşəb ilə nymynəvi işləmiş məktəb işçiləri ndə də jeni metot və usullar gecirmiş və bu səbəbdən məktəb işlərinin kəmiyəti jyksəlmiş dur.

Bunlardan başqa „zərəcə olmajan“ və „sexdə zərəcələrə“ də olurlar. Hankılar ki əzlərindən asılır olmajan səbəblərdən şartnamələrinin noqtaları nı həyata gecirə bilməmişlər „zərəcə olmajanlar“ adla nırlər. „Saxta zərəcələr“ isə əhtələrinə gətyrдықləri vəzifələrinin həyata gecirilməsi uqurunda saxtakarlıq gez baqlıqlıq zərəcilik və sairə isə məşqul olurlar.

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

ПОЛОЖЕНИЕ

Об учебно производственных совещаниях для начальных, средних и неполных средних школ, вузов, техникумов, рабфаков, работников просвещения культурчреждений и студентов педагогической сети.

Учебно-производственные совещания являются важнейшим рычагом социалистического труда в деле обеспечения строительства социализма.

Широкое развертывание творческой инициативы массовое вовлечение учителей и других школьных работников в социальное соревнование и в ударничество требует от профсоюзных организаций таких форм работы которые на основании конкретного производственного материала смогли бы наилучшим образом организационно укрепить трудовой подъем работников просвещения.

В связи с разрешением задач, поставленных постановлениями ЦК ВКП (б), роль и значение производственных совещаний еще более возрастают.

Учебно-производственные совещания должны направлять инициативу школьных работников для успешного и быстрого выполнения директив партии и правительства о школе.

Основное содержание учебно-производственных совещаний является: развертывание социального соревнования ударничества и на этой базе организация труда учителей и других работников в школе для достижения более крупных успехов в деле проведения в жизнь исторических постановлений ЦК ВКП (б) о школе.

1. Структура учебно-производственных совещаний

Организационная структура учебно-производственных совещаний должна соответствовать духу полного охвата всех учебно-производственных задач. Исходя из этого, учебно-производственные совещания бывают:

1. Групповые учебно-производственные совещания где охватываются преподаватели 1-х и 2-х групп

2. Учебно-производственные совещания естествоведческого цикла, где охватываются преподаватели по естествознанию, физике, химии, биологии и математике всех остальных групп.

3. Учебно-производственные совещания обществоведческого цикла, где охватываются преподаватели обществоведения, географии, истории и языка всех остальных групп (прилагается схема).

Примечание 1. В начальных и не полных средних школах, где имеются от 3-х до 15-ти преподавателей, организуется общешкольное учебно-производственное совещание.

2. В неполных и полных средних школах вышеуказанные три совещания организуются только в тех случаях, когда число просвещенцев в каждом учебно-производственном совещании не менее 5-ти. Например: если число преподавателей первых и вторых групп или естествоведческого и обществоведческого циклов, в каждом из них доходит до 5-х и более.

3. В тех школах, где вследствие малочисленности преподавателей невозможно иметь все три учебно-производственных совещания, рекомендуется слияние двух совещаний например: по обществоведческому и естествоведческому циклам можно организовать одно общее совещание.

4. В крупных школах, где работают 5 и более технических работников, для них организуется отдельное производственное совещание. В случае если число их менее 5-ти, они входят или в групповое или в общешкольное производственное совещание.

5. Преподаватели, преподающие несколько предметов, которые входят в разные циклы, участвуют в двух цикловых совещаниях, например: если преподаватель преподает язык, географию, математику, то он будет участвовать в учебно-производственных совещаниях обществоведческого и естествоведческого циклов.

6. В школах, где имеются несколько учебно-производственных совещаний (групповое, цикловое) в три месяца раз созывается обще-школьная учебно-производственная конференция.

Общешкольная учебно-производственная конференция рассматривает деятельность отдельных производственных совещаний, выявляет их недочеты, принимает решения о дальнейшей работе.

Обсуждает вопросы общешкольного характера как например: обсуждение квартальных планов, итогов социализации и ударничества, социализации, заключенные между школами, организация штурмовых месячников декадников и пр.

Общее руководство общешкольных учебно-производственных конференций возлагается на одного из членов месткома, селькома, группкома, а на заседаниях конференции избирается председатель из числа лучших ударников с большим стажем.

В работу учебно-производственных совещаний вовлекаются на основе добровольности все работники школы (учителя, технические работники и админ персонал).

2. Содержание работы учебно-производственных совещаний

1. Учебно-производственные совещания стараются охватить в ряды ударничества и соцсоревнования всех работников данного культ-учреждения.

2. Уч-производ. совещания обсуждают обязательства ударников, отдельных ударных бригад и групп, принятых по соцдоговору, проверяет соцдоговора ударников, ударных бригад и групп и выполнение пунктов, принятых по соцдоговору, организует обмен опытом работы лучших ударников, сделав достоянием масс методы их работы, оказывают помощь ударникам в деле выполнения своих обязательств.

3. Изучают и вносят практические предложения в деле использования учебных пособий, подготовки классов к занятиям, широкого развертывания самостоятельности учителя и целесообразного пользования всего учебного инвентаря школы.

4. Учебно-производственные совещания, изучив весь преподавательский состав данной школы, помогает правлению школы в деле правильной расстановки сил, прикреплению учителей к группам и поднятия ответственности учителя в работе.

5. Уч-производствен. совещания сосредоточивая внимание работников школы, в первую очередь ударников, „на ликвидацию коренных недостатков школы“, на поднятие уровня общеобразовательных знаний, на усиление темпов школьных работ и постановки политехнического образования, организует и контролирует выполнение учителем своих ежедневных обязанностей, отмечает качество исполненных работ.

6. Оказывает помощь менее квалифицированным просвещенцам в деле поднятия педагогическо-производственной квалификации. Принимает меры по доведению работников этой категории на ступень передовых ударников.

7. Следят за ходом выполнения планов, оказывая помощь правлениям школ в деле ведения правильного систематического учета по выявлению недочетов в работе школы, мобилизуя лучших ударников для ликвидации замеченных недочетов.

8. Обсуждают и прорабатывают вопросы организации труда школьных работников, ведут борьбу против обезлички, опозданий и прогулов.

С целью поднятия сознания об ответственности каждого работника в отдельности, обсуждают план работы отдельных работников просвещения. Для рационализации школьной работы организуют отдельные бригады для борьбы за рационализацию.

9. Обсуждают и прорабатывают школьные, цикловые и групповые планы, выставляя встречные планы для улучшения школьной работы и для наилучшего выполнения школьных программ.

10. Оказывают помощь для укрепления единоначалия в школе, организуют временные контрольные посты (из лучших ударников) для проверки точного выполнения распоряжений и постановлений правления школы.

11. Обсуждают и выдвигают кандидатуры лучших ударников на премирование, а также выдвигают кандидатуры на административные и хозяйственные должности для работы в высших школах.

Порядок и методы работы учебно-производственных совещаний

1. Групповые, цикловые и общешкольные учебно-производственные совещания созываются не менее одного раза в месяц. В случае надобности, при наличии срочных и важных вопросов, созываются внеочередные заседания.

2. На заседаниях учебно-производственных совещаний допускаются представители родительского актива, прикрепленные рабочие с производства и колхозники с правом совещательного голоса.

3. В уч-производственных совещаниях ставятся вопросы заранее подготовленные, которые проверяются специальными бригадами, кои вырабатывают вопросы, составляют предложения и собирают указания членов союза.

4. На заседаниях уч-производственных совещаний в обязательном порядке обеспечивают участие представителей школьных правлений с правом решающего голоса.

5. Уч. производственные совещания работают конкретными планами, которые должны исходить из планов месткома, селькома, группкома и профуполномоченного.

6. Общешкольные уч- производственные конференции созываются в три месяца раз.

Руководство работой учебно-производственных совещаний

1. Работой уч-производственных совещаний руководит местком, сельком, профуполномоченный.

Каждое учебно-производственное совещание имеет своего руководителя, который избирается на заседании данного учебно-производственного совещания из числа наилучших ударников. методически подготовленных и хорошо знающих работу школы.

Например руководитель уч-производственного совещания обществоведческого цикла избирается на заседании циклового производственного совещания своего цикла и т. д.

Руководитель учебно-производственного совещания на основании плана работы месткома, селькома, группкома и профуполномоченного составляет свой план работы, вырабатывает порядок дня, созывает и руководит заседаниями, передает постановления учебно-производственного совещания правлению школы и следит за их выполнением.

4. Каждый руководитель должен уделять особое внимание на точное оформление протокола уч-производственного совещания. В протоколе должны

быть отражены следующие моменты: обсуждение вопросы, кем сделаны предложение, содержание их, кому поручено выполнение и когда сообщено правлению о выполнении.

5. Руководитель должен вести учет дельным рационализаторским предложениям членов союза, касающихся поднятия производительности труда школы и без задержки обсуждать их на заседании уч-производственных совещаний, принять решения по ним и добиться проведения в жизнь таковых.

6. Руководитель уч-производственных совещаний не имеет право делать какие бы то ни было административные распоряжения.

5. Порядок и контроль выполнения решений учебно-производственных совещаний

1. Учебно-производственные совещания свои постановления и предложения передают правлению для применения: на основании постановления СНК СССР от 4/IX-30 г. правления обязаны в 3-х дневный срок письменно сообщать учебно-производственным совещаниям о том, какие из предложений могут они применять и в какой срок, какие не могут быть приняты и почему.

2. В случае отказа администрации выполнить то или иное решение учебно-производственного совещания, руководитель добивается проведения решения через вышестоящие союзные органы (райком, ЦП-Работ прос).

3. Решения, не требующие распоряжения администрации, а зависящие от самых школьных работ

ников, выполняются руководителем уч-производственного совещания.

4. Месткомы, селькомы, группкомы и руководители уч-производственных совещаний систематически контролируют проведение решений уч. производственных совещаний, выявляют причины невыполнения и привлекают к ответственности виновных.

5. Организованные при месткоме и группкоме бригады контроля проводят специальные проверки по линии выполнения решений уч-производственных совещаний и следят за их выполнением.

6. Взаимоотношения метод. бюро и Производственных совещаний

Зачастую в школах происходит путаница в функциях методбюро и производственных совещаний.

1. Методбюро является административным органом и находится в непосредственном подчинении Правления школ и руководятся ими.

2. Методбюро обсуждают вопросы методического характера, вырабатывают методписьма, ставят методические доклады, дают указания по методическим вопросам и т. д.

3. Учебно-производственные совещания являются союзными органами, которые находятся в непосредственном подчинении союза и руководятся последним. Уч. произв: совещания обсуждают вопросы перечисленные выше, методическими вопросами они занимаются в том случае, когда вопрос касается союза. Например: если преподаватель истории (входящий в состав уч-производственного совещания

обществоведческого ц и к л а) преподаёт неправильным методом, вследствие чего школьниками слабо усваивается предмет или преподаватель естествознания, входящий в состав уч-производственного совещания естествоведческого цикла входит в класс без конспекта, не пользуется подсобными источниками, вследствие чего получаются слабые результаты, учебно-производственное совещание имеет право вопрос этих преподавателей обсуждать на своих заседаниях, дать указания для изжития ошибок, одновременно ставя вопрос перед правлением школы об изучении их методов и дачи указания в административном порядке.

Структура учебно-производственных совещаний в вузах, техникумах и рабфаках

1. В вузах, техникумах и рабфаках бывают следующие учебно-производственные совещания: Учебно-производственные совещания естествоведческого цикла, куда входят преподаватели по естествознанию, химии, физики, математики, по сельхозпредметам, биологии и преподаватели остальных предметов естественных наук.

2. Производственные совещания обществоведческого цикла куда входят преподаватели всех групп по обществоведению, истории политэкономии, истмата, диамата, географии, армянского языка, русского языка, литературы и иностранных языков.

3. В тех уч. заведениях, где имеются 4 и более основных и 2 параллельных курса организуется также учебно-производственные совещания по од-

нородным предметам, например: по физике, по политэкономии, по предметам, определяющим профиль учебного заведения, по нескольким языкам и пр.

4. Охваченные данным учебным заведением студенческие профорганизации, как по педагогической, так и по другим линиям, входят в учебно-производственные совещания профессорско-преподавательского состава по представительной системе с правом совещательного голоса.

Примечание: 1. Предметные уч-производственные совещания организуются в тех случаях, когда число преподавателей однородных предметов не менее 3-х.

2. В три месяца раз созывается обще-школьн: учебно-производственная конференция, где принимают участие уч-производственные совещания всех циклов, а также уч-производственные совещания студенческих организаций данного заведения.

На этих конференциях обсуждаются вопросы обще-вузовского характера, например: обсуждение семестровых планов-вопросов ударничества и соцсоревнования, подытоживание общих итогов ударничества и соцсоревнования вопрос и договор между вузовских и других, соцсоревнования и ударничества организация и объявление штурмовых месячников декадников и пр.

3. Все остальные вопросы, относящиеся к учебно-производственным совещаниям начальных, средних и не полных средних школ относятся также и к совещаниям Вузов, техникумов и рабфаков.

Структура производственных совещаний при культуучреждениях и предприятиях

1. В культуучреждениях организуются следующие учебно-производственные совещания:

а) Производственные совещания отделов организуются в тех учреждениях, где имеются несколько отделов и в каждом отделе число работников не менее 5-ти. Например: производственное совещание отдела политпросвета, школьного и др. отделов Наркомпроса.

б) Общеучрежденское производственное совещание организуется в тех учреждениях, где имеются отделы, но вследствие малочисленности сотрудников отделов нет возможности иметь производственные совещания в таковых, а потому организуются общеучрежденское производственное совещание, куда входят, все работники данного учреждения.

г) Цеховые производственные совещания организуются в предприятиях по цехам, где принимают участие рабочие данного цеха. Например, на фабрике учебных пособий Наркомпроса, должны функционировать производственные совещания по сборному, механическому, металло-обрабатывающему и по др. цехам, или в мастерской о-ва „друг детей“ должны функционировать производственные совещания по дерево-обрабатывающему, жестяному, металло-обрабатывающему и пр.

Примечание 1. В тех предприятиях и учреждениях, где функционируют несколько производственных совещаний в три месяца раз созываются общеучрежденческие конференции, где принимают участие все производственные совещания данного учреждения.

2. Все остальные вопросы производственных совещаний те же что и учебно-производственных совещаний высших, неполных средних и средних школ.

Структура студенческих учебно - производственных совещаний по педагогической сети

1. В вузах и техникумах учебно-производственные совещания организуются по группам, курсам, факультетам или отделениям;

2. В рабфаках организуются по группам, курсам и по всему рабфаку.

3. В конце каждого семестра созываются конференции учебно-производственных совещаний, где обсуждаются вопросы общевузовские, общетехникумовские и общерабфаковские.

4. В студенческих уч-производственных совещаниях профессорско-преподавательский состав участвует с правом совещательного голоса.

Примечание. Не допускается слияние учебнопроизводственных совещаний студенческих организаций с производственными профессорско-преподавательского состава.

5. Групповые уч-производственные совещания созывается один раз в месяц, а курсовые и факультетские и отделений в два месяца раз.

6. Уч-производственными совещаниями руководят профкомы. Каждое уч. произ. совещание: групповые курсовые, факультетские избирают своего руководителя из числа наилучших ударников, который возглавляет работы данного уч-производственного совещания под непосредственным руководством профкома.

Содержание работ уч - производственного совещания

1. Систематическая проверка выполнения обязательств по соцсоревнованию и ударничеству, борьба за качество учебы, организация обмена опытом лучших ударников и представление кандидатур лучших ударников-студентов к премированию.

2. Слушает доклады о ходе выполнения учебных планов групп, принимает меры обеспечивающие высококачественное выполнение учебных планов организует дело помощи отстающим студентам.

3. Ведение подготовительных работ для успешного выполнения производственных планов студентов.

4. Указывает мероприятия, обеспечивающие поднятия ответственности студента и укрепляющие трудовую дисциплину.

5. Проверка проведения учебно-производственных программ факультетов, курсов и отделений, учет результатов исполнений и внесение предложений кафедрам и администрации.

6. Организация обмена опытом работы лучших групп.

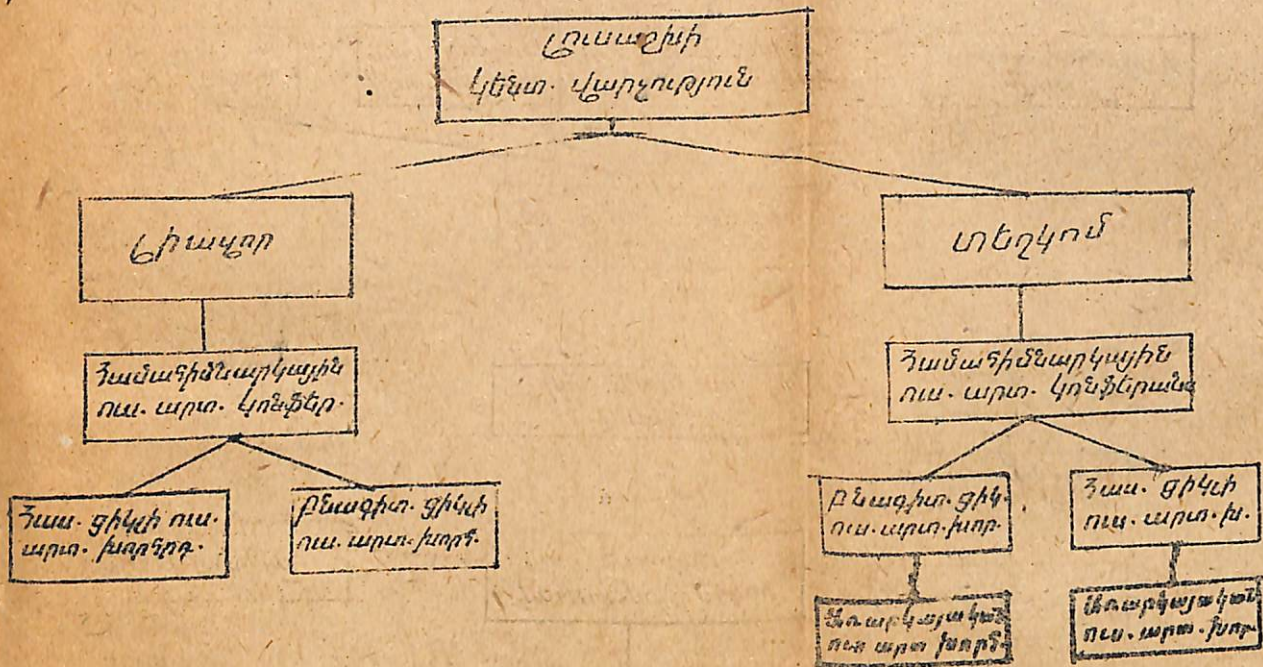
7. Выработка мероприятий, обеспечивающие работы студентов в лабораториях, обсуждение и поддержка правлений в деле обеспечения студентов литературой.

Примечание.— По всем остальным вопросам уч-производственным совещаниям руководствоваться Положением уч. производственных совещаний массовых школ.

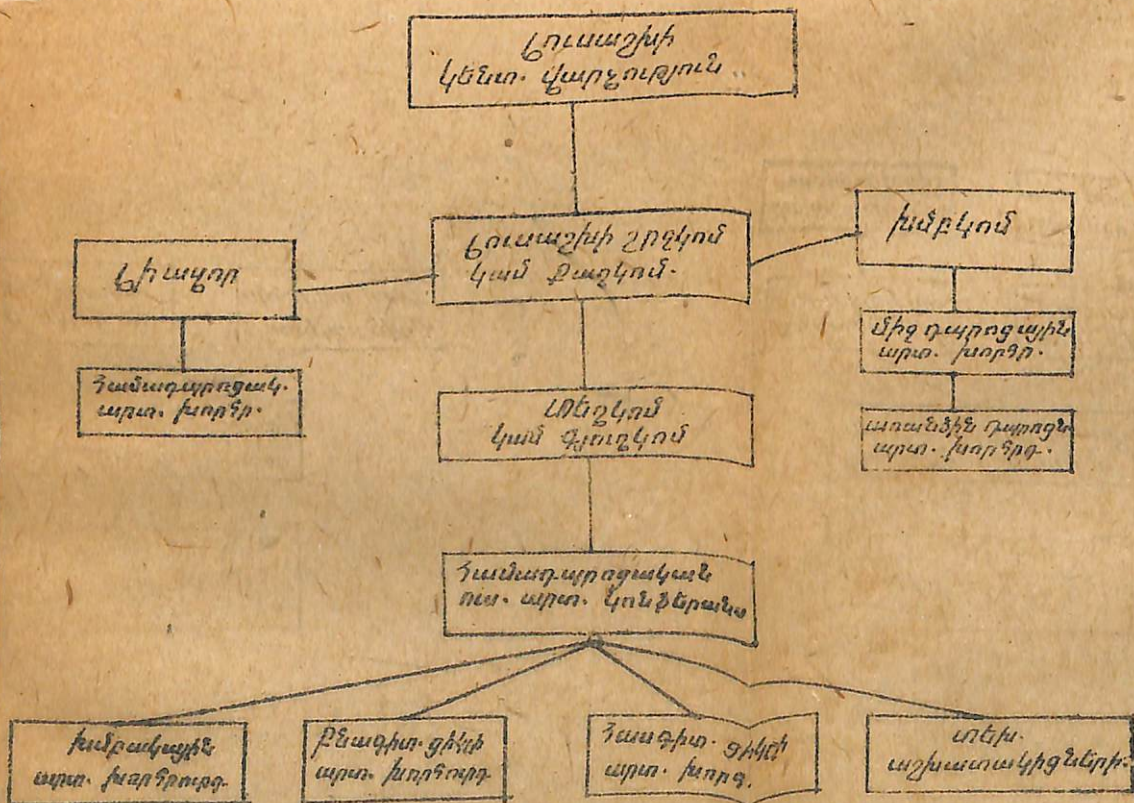
72
114

ՍԽԵՄԱ

Բուհ-երի, տեխնիկումների, բանֆակների ուսումնա-արտա-խորհրդակց.

որակյան, կրթիչ և փոշ կրթիչ միջնակարգ դպր. ուսումնա-արտագրական խորհրդակցությունները!

Содержание работ уч - производственного совещания

1. Систематическая проверка выполнения обязательств по соцсоревнованию и ударничеству, борьба за качество учебы, организация обмена опытом лучших ударников и представление кандидатур лучших ударников-студентов к премированию.

2. Слушает доклады о ходе выполнения учебных планов групп, принимает меры обеспечивающие высококачественное выполнение учебных планов организует дело помощи отстающим студентам.

3. Ведение подготовительных работ для успешного выполнения производственных планов студентов.

4. Указывает мероприятия, обеспечивающие поднятия ответственности студента и укрепляющие дисциплину.

5. Проверка проведения учебно-производственных программ факультетов, курсов и отделений, учет результатов исполнений и внесение предложений кафедрам и администрации.

6. Организация обмена опытом работы лучших групп.

7. Выработка мероприятий, обеспечивающие работы студентов в лабораториях, обсуждение и поддержка правлений в деле обеспечения студентов литературой.

Примечание. — По всем остальным вопросам уч-производственным руководствоваться Положением уч. производственных совещаний массовых школ.

Техника организации соцсоревнования и ударничества

1. Каждый работник, исходя из 100% ного обеспечения выполнения своего плана, объявляет себя ударником и заключает соцдоговор вокруг конкретных вопросов с тем или другим работником.

2. Вопросы охваченные соцдоговором главным образом должны быть:

в) Мероприятия по линии повышения качества и количества школьного производства;

б) Мероприятия по повышению квалификации данного работника;

г) Общественно - полезная работа внутри и вне школы.

Пункты соцдоговора должны быть конкретными с указанием действительных сроков выполнения, чтобы иметь возможность проверить; например: не следует писать „обязуюсь поднять свою квалификацию,“ а следует указать: «обязуюсь заочно проходить курс пединститута или техникума, участвовать в Марксистско-Ленинском кружке и ежедневно прочитывать 5-10 страниц из произведений классиков Марксизма,» Путем приречения к такому то более квалифицированному учителю поднять свою квалификацию.

Не следует писать: обязуюсь ликвидировать двухгодичников, работать по ликвидации неграмотности. Под этими пунктами именно и скрывается лжеударник и лишает возможности проверки. Следует писать: обязуюсь заниматься со слабыми в декаду-2

часа, или организовать занятия со слабыми по выходным дням, изучая их бытовые условия, обязуюсь число двухгодичников довести до минимума от 2-3 человек, или обязуюсь в таком то заводе, колхозе ликвидировать неграмотность 10 неграмотных 5-ти малограмотных, до такого то месяца ликвидировать неграмотность 3-х чел. рождения 1913 года.

Работник, составляя, соц. договор представляет учебно-производственному совещанию, членом которого состоит сам. Руководители уч-пр. совещаний собранные договора ставят на заседание уч. пр. совещания на утверждение. После утверждения со стороны уч-пр. совещания (пункты которого действительно являются обязательством ударника соц. договор входит в силу.)

После всего этого выполнение пунктов соц. договора проверяется специальными бригадами (не постоянными, а временными) в месяц или в крайнем случае в два месяца раз и о результатах докладываются уч-производ. совещанию на заседаниях месткома, группкома и селькома.

Примечание. Каждое уч-пр. совещание имеет свою бригаду (временную) которая проверяет соц. договора своих членов

Если в течении выполнения пунктов договора перед ударником предстают новые показатели, таковые могут быть внесены соц. договор дополнительно.

3. Ни в коем случае не допускается предъявлять ударникам стандартные, трафаретные соц. договора. Каждый работник, исходя из характера работы и своих возможностей составляет свой договор.

К концу каждого квартала, на основании проверок выполнения пунктов договоров, дается оцен-

ка каждого ударника с указанием: «ударник», «неударник», «лжеударник». А в конце учебного года проводится основательная проверка связывая это с выполнением учебных планов, с академической успеваемостью учеников, учитывая одновременно оценки отдельных кварталов.

В конце учебного года каждое учебно-производственное совещание представляет местному, группному, селькому и профуполномоченному оценки ударничества своих членов. Местком, сельком, группком и профуполномоченный на своем расширенном заседании с участием треугольника и руководителей уч-произ. совещаний обсуждает и утверждает оценку, после чего таковые объявляются на общем собрании коллектива. В конце учебного года ударникам дается оценка трех степеней.

1. Ударник в масштабе школы;

2. Сверхударник-корорый является ударником в масштабе района или города: он является ударником не только своей школы, но и в районном масштабе.

3. Изготовец-ударник в масштабе республики, который является лучшим ударником города или района и имеет примерную работу в масштабе республики, который внес новые методы и формы в работе школы, вследствие чего качество работы повысилось в школе.

Помимо вышеуказанных бывают неударники и лжеударники. Неударниками являются те, которые по причинам независящим от себя не имели возможности выполнить пункты своего договора.

Лжеударниками же являются те, которые при выполнении своих обязательств занимались очковтирательством, обманом, вредительством и т. д.

Պատվ. № 276.

Գրավիս № 487.

Տիրամ 3000.

Կուսմասի սպարան, Յերեվան, Ալլանիերդան փող. № 27.

9180, 25 4.

gmy

45.572

C.35
Cat

1
1